
Utkast til referat

Fra møte i faggruppen for biologisk mangfold

Dato: 07.12.2022, kl. 09:00 - 14:00

Sted: Teams

Møteleder: Gaute Velle

Inviterte deltagere:

Fra faggruppen for biologisk mangfold:

Gaute Velle, Anders Nielsen, Lawrence Kirkendall, Lars Robert Hole, Kyrre Kausrud, Erlend Nilsen, Kjetil Hindar, Johanna Järnegren, Eva Thorstad, Anders Bryn og Brett Sandercock

Fra Miljødirektoratet:

Åsa Alexandra Borg Pedersen fram til sak 6, Ingvild Riisberg (sak 4 og 5)

Fra sekretariatet til VKM:

Martin Malmstrøm, Jo S. Hermansen, Daniel Flø, Merethe Aasmo-Finne, Ingrid M. Høie (sak 7), Tanya Kristiansen (sak 7).

1. Velkommen, fravær, habilitet og godtgjøring

Faggruppeleder Gaute Velle ønsket velkommen til møtet.

Fraværende: Sonya R. Geange, Paul Berg, Lawrence Kirkendall.

Ingen av medlemmene erklærte at de hadde mulige interessekonflikter/habilitetsutfordringer i noen av sakene som skulle behandles på møtet.

2. Godkjenning av møteinnkallelse og dagsorden

Agenda og møteinnkallelse ble godkjent. Ble anmerket at det var skrevet feil navn på faggruppen (gammelt navn) i agendaen som ble lagt ved innkallelsen.

---

3. Orientering om saker som går i Hovedkomiteen

Gaute Velle orienterte om pågående saker i HK og refererte fra forrige HK-møte. Nevnte at det er blitt et fast punkt på agendaen at FG-lederne i HK skal orientere om prosjektene som går i gruppene. Her kan FG10 spille inn saker fra prosjektene FG10 de ønsker drøftet i HK. På møtet ble det også diskutert hvilke oppgaver HK skal ha: utvikle strategidokumenter, utvikling av forfatterskapskriterier, diskutere temaer for selvinitieringer. Det ble også diskutert hvorvidt HK skal ha formelt godkjenningsansvar for større tverrfaglige prosjekter, men det ble ikke landet noe vedtak på dette.

Gaute orienterte videre om ekstraordinært møte i HK i forbindelse med budsjettkutt for FHI med konsekvenser for VKM. VKM sentralt og HK har sendt bekymringsbrev til HOD om at uavhengigheten til VKM vil bli rammet av et slikt kutt.

Anders Nielsen uttrykte ønske om at informasjon som påvirker komiteens arbeid bør spres til komitemedlemmer oftere enn FG-møtene. Gaute videresender offentlige brev etter møtet.

Kjetil Hindar med innspill om at dette er av generell interesse.

Anders Bryhn kommenterte på plasseringen av VKM i FHI er problematisk. Refererte til Artsdatabanken sin tidligere plassering under Kunnskapsdepartementet og at det er mistillit mot miljøsektoren fra bl.a. matsektoren og næringssektoren. Problematiske at VKM ligger under FHI med tanke på mistillit i samfunnet mot FHI, noe som kan være utfordrende for habiliteten til VKM.

4. Orientering om progresjon i prosjekt om sjøfugl

Gaute Velle (faglig leder) informerte om prosjektets progresjon. Forprosjektet utarbeider en protokoll som beskriver hvordan hovedprosjektet skal løses og basert på protokollen skal det estimeres ressursbudsjett for hovedprosjektet. Spørsmål av prinsipiell art må avklares før protokoll kan endelig slutføres, men arbeidet med protokollen har kommet langt. Jo S. Hermansen (prosjektleder) kom med utfyllende kommentarer til Gaute sin orientering.

Kjetil Hindar stilte spørsmål til Mdir sin representant om hvorfor oppdraget har blitt gitt til VKM. Hindar syntes det er underlig at VKM uten spesiell ekspertise på sjøfugl skal utføre oppdraget når SEAPOP har arbeidet med dette lenge og sitter på svært relevant ekspertise.

Ingvild Riisberg fra Mdir svarte at hun ikke kunne kommentere på dette, men at hun skulle bringe spørsmålet videre til Mdir.

Merethe Aasmo-Finne (prosjekteier VKM) redegjorde for notat sendt til Mdir angående prinsipielle og praktiske utfordringer ved oppdraget og om nytt møte med seksjon for Hav og sediment i Mdir kommende mandag. Håpet er at veien videre vil være klarere etter dette møtet.

Anders Bryhn kommenterte at det er prinsipielt problematisk dersom det er klare føringer for bruk av metodikk i prosjektet. Problematisk dersom metodevalg er forhåndsbestemt for en faglig uavhengig vurdering.

Jo S. Hermansen informerte om at leveringsfrist for prosjektet ikke er endelig avklart mellom VKM og Miljødirektoratet.

5. Orientering om progresjon på prosjektet om havnespy

Johanna Järnegren (faglig leder) informerte om prosjektets fremgang. Prosjektet vurderer risikoen for havnespy på biodiversitet og akvakultur i Norge.

Mer eller mindre ferdig med risikovurdering for biodiversitet og akvakultur og arbeider med tiltak. Mdir tar så over stafettpinnen og vurderer økonomiske konsekvenser av tiltak.

Martin Malmstrøm informerte videre om prinsipielle grenseoppganger i forhold til risikovurdering og håndtering i forbindelse med prosjektet. Uavklart hvorvidt alt som per nå er skrevet skal inngå i den endelige rapporten – dialog mellom VKM og Mdir.

Rapporten nærmer seg ferdigstilling og godkjenningssmøte planlegges i januar 2023 – avklares endelig på senere tidspunkt.

6. Orientering om progresjon på prosjektet om hold av huskatt

Erlend Nilsen (faglig ansvarlig) informerte om det selvinitierte prosjektets fremgang.

Forventes ferdigstilling tidlig 2023 (tentativt januar).

Bel diskutert mulig problem med overestimering av reptiler og amfibier som blir tatt av katt.

Eva Thorstad spurte om det er rimelig å ha med estimat på hvor mange fisk som blir tatt av katt – hva vet man om dette? Er det bare et tall fra en modell? I så fall bør det vurderes om det er bedre å slette det. Thorstad pekte på at det åpner opp for kritikk av alle tall dersom noen av tallene ikke kan støles på.

Erlend Nilsen så poenget til Thorstad og påpekte at prosjektgruppa mener det er gode resultater for pattedyr og fugl. Estimaten er basert på antall katter i Norge, hvor mange byttedyr en katt tar i et gitt tidsrom, og hvilke byttedyr en katt tar. Fremgangsmåten kan føre til usikre tall dersom dataene ikke er representative for Norge – gjelder kanskje særlig reptiler og amfibier.

Anders Bryhn spurte om gruppa har vurdert eventuelle effekter av at folk tar med katter på hytter i ferier. Er dette tatt med i vurderingen av katters predasjon? Bryhn påpekte at det fins data på beliggenhet av hytter.

Erlend Nilsen og Kyrre Kausrud fra prosjektgruppa svarte at dette er ikke tatt med i vurderingen siden nødvendige data ikke er tilgjengelige. Skal vurdere om det er mulig å ta med dette i modelleringen.

Kjetil Hindar lurte på om det er diskutert årstidsvariasjon, altså når ulike organismer er mest sårbare for predasjon av katt?

Erlend Nilsen svarte at det er en diskusjon på dette.

Erlend Nilsen konkluderte med at det meste er på plass (noe diskusjon gjenstår i gruppa) og at det tas sikte på ferdigstilling av vurderingen tidlig i 2023.

7. Informasjon fra kommunikasjonsavdelingen

Ingrid Høie og Tanya Kristiansen orienterte om deres rolle i VKM. Kommunikasjonsstrategien til VKM ligger på VKM sine nettsider – Ingrid gikk gjennom disse ([link til disse](#)).

Alle prosjekter skal ha en kommunikasjonsplan. Talsperson til alle prosjekter og mediehåndteringsrutiner ligger på Risken under arbeidsstøtte ([link til denne](#)). Talsperson skal uttale seg om resultater og konklusjoner, og om risikovurdering *ikke* om risikohåndtering.

Sammendraget er den viktigste delen av rapporten fra et kommunikasjonsståsted. De norske sammendragene språkvaskes av kommunikasjonsavdelingen.

Nettomtale lages i samarbeid med faglig leder/talsperson og skal ha et nøkternt og saklig språk.

Tanya Kristiansen orienterte om brukerstøtte for IT/Teams/Sharepoint. Har laget guidelines (se [link](#)). Se også arbeidsstøtte på Risken (Sharepoint). Oppfordret VKM sine medlemmer til å logge inn via office.com. Gikk gjennom skjema for kommunikasjonsplan.

---

8. Informasjon fra administrasjonsavdelingen

Nina Sand

Saken utgikk grunnet sykdom.

9. Orientering om prosjekt på rovmidd

Sak flyttet fram på agendaen.

Ander Nielsen (faglig leder) informerte om prosjektet som skal godkjennes av faggruppen tidlig 2023. Link til bestilling her.

Oppdraget kommer fra Miljødirektoratet, men rapporten forventes å bli lik liknende rapporter skrevet på oppdrag fra Mattilsynet. Nielsen har god tro på at rapporten kommer til godkjenning i slutten av januar.

Gaute Velle påpekte mulige utfordringer for FG10 mhp tidsbruk i slutten av januar 2023.

10. Mekanismefigur

Sak flyttet fram på agendaen.

Martin Malmström orienterte om saken.

Kjetil Hindar kommenterte at han syntes dokumentet fra EICAT (se link), særlig tabell i kap 3.2 om mekanismer kan være svært nyttig som sjekklister over hva som må vurderes i alle FG10 sine risikovurderinger. Hindar kommenterte at ideen om en generell figur som skal benyttes i alle rapporter fort blir en overforenkling som ikke er nyttig.

Erlend Nilsen kommenterte at figuren opprinnelig var tenkt bare til katteprosjektet, men at det kan være fint å ha en generell beskrivelse av mekanismene i en figur som må tilpasses til hver enkelt rapport.

Kyrre Kusrud kommenterte at det kan være fint å ha en idebank med figurer som kan skreddersys til spesifikke prosjekter.

Anders Nilsen kommenterte at han var enig med Kjetil Hindar – en slik figur blir fort en unødvendig overforenkling som uansett må utdypes med tekst.

Kjetil Hindar kommenterte at han savnet påvirkninger på økosystem-prosesser i EICAT rammeverket.

Anders Bryhn kommenterte at positive effekter ofte faller ut av disse skjemaene og at helhetsinntrykket derfor kan bli mangelfullt beskrevet. Viktig å ha med både positive og negative effekter, type fasiliteringseffekter, også i risikovurderinger

Gaute Velle kommenterte at han syns figurene kan ha en funksjon for FG10 sitt arbeid med risikovurdering og at de kan videreutvikles.

11. Nytt fra Miljødirektoratet

Åsa Pedersen orienterte om nytt fra Mdir.

- Veldig gode tilbakemeldinger på presentasjonen av vårjakt på ender under publiseringsmøtet.
- Godt møte med prosjektgruppa for rovmiddprosjektet (se sak 9).
- Pågår arbeid for å få på plass løpende oppdrag for fremmede organismer.
- Blindpassasjerer: fellesbestilling fra Mdir og MT og del av utviklingsarbeid angående utredningsinstruksen. Har blitt holdt workshops og blitt orientert om i direktoratsforumet.
- Nytt fra Artsdatabanken: Ny fremmedartsliste i 2023 og ny liste over dørstokkarter.

12. Orientering om prosjekt på klima og mattrygghet

Kyrre Kausrud orienterte om FoodPlanC: Food Security Planning and Climate Change.

Kausrud lurte på om det kunne være aktuelt med en selvinitiert kunnskapsoppsummering fra VKM angående klima og utfordringene det skaper for mattrygghet.

Gaute Velle kommenterte at temaet er svært interessant og at det kan heves til hovedkomiteen som mulig tverrfaglig prosjekt.

Anders Nielsen kommenterte at et slikt prosjekt må ha ekspertise på agronomi og matproduksjon og at VKM ikke besitter slik kompetanse.

Anders Bryhn kommenterte at temaet er enormt komplekst og anbefalte at det vurderes grundig hvilket nivå et slikt prosjekt bør legges på og hva som eventuelt skal inngå.

Brett Sandercock kommenterte at biologisk mangfold er FG10 sin primære ekspertise, men dette ikke ser ut til å være en stor del av et mulig prosjekt.

Kyrre Kausrud avsluttet med at han vil avklare eventuelle formelle utfordringer med sekretariatet og arbeide videre med en prosjektbeskrivelse som kan presenteres til HK på et senere tidspunkt

13. Eventuelt / møter av felles interesse

Anders Nielsen orienterte om NØF 2023 som arrangeres i februar på Ås (se link)

Anders Bryhn orienterte om at utbredelskart lages for alle dørstokkarter i forbindelse med dørstokkprosjektet i Artsdatabanken

Gaute velle kommenterte at FG10 kan invitere Artsdatabanken til å holde foredrag om FAB.

Alle faggruppemedlemmene ble oppfordret om å sende mail til Martin Malmstrøm med antall timer forberedelse som ønskes godtgjort.

14. Nye møtedatoer

Torsdag 9. mars 2023: FG10-møte antakelig digitalt.

Fredag 20. januar kl. 09:00-10:30: godkjenningssmøte for rapport om rovmidd.

Fredag 27. januar kl. 10:00-12:00: godkjenningssmøte for rapport om havnespy